

Sorsok

Csodálatos az emberi természet, lelkünk rezdülése az élet nagy bajai láttán. Ilyenkor többnyire eltörpül minden egyéb szempont: a bórszín, a politikai hovatarozás, az anyagi pozíció. Marad az ember – persze, ha rendelkezik az ehhez szükséges kritériummal, a tisztességgel – az esetleg létező gyarlóságain felülemelkedni akaró tennikészségével. És ez annál értékesebb, minél nagyobb erőfeszítés árán viheto győzelemre. Ilyen és ehhez hasonló gondolatok jutottak eszembe, azon bölcsesség ismételt elfogadásával, hogy a sors kegyessége mégis tagadhatatlan, hiszen a vészhelyzetek kezelésére – ha az utolsó pillanatban is – gyógyírt adhat. Legalább arra, ha már – az egészségesen gondolkodni tudók számára riasztó helyzetre – a halmozott fogyatékoság megszüntetésére nem is.

Ez fontos, ha figyelembe vesszük: a kútvölgyi szociális otthon lakói, nem tudva, hogy az őket körülvevő, repedező falak – anyagi segítség híján – be is omolhatnak, gyermeki ártatlanságban élnek mindennapjaikat. Nincs fogalmuk a való világ ellentmondásairól, a pénzhány kegyetlen, sorsformáló hatalmáról. Bár lehet, hogy ez a jó, hiszen már kívülről ki is nyúlt feljükk néhány segítő kéz. Így van remény arra, hogy végre megszűnik a vásárhelyi önkormányzat magányos küzdelme, és ahogyan a szavazóurnák mellett is reméltük, választott országgyűlési képviselőink egy – nehéz, mégis tisztelet érdemlő – jó cél érdekében megtanulnak együtt, értünk, emberséggel telve lobbizni.

N. Rác Judit

Mentési akciók

Dr. Rapcsák András (KDNP), Vásárhelyi polgármesterét, országgyűlési képviselőt az ügyel kapcsolatban az előzményekről faggattuk, hiszen az ideai csapadékos időjárás csak katalizátora, de nem elsődleges okozóka volt a problémáknak.

– Engem 1990-ben választottak meg polgármesternek, munkatársaim már akkor tájékoztattak arról, hogy – elsősorban a csatornázottság hiánya miatt – kritikussá válhat az intézmény működtetése. Ezért évről évre jelentős összeget költöttünk a legfontosabb rekonstrukciós munkákra, a szennyvíz elhelyezésére. Emellett a címzett támogatás igénylésének lehetőségét is éltük. Igaz sikertelenül, pedig pályázatunkhoz mindig csatoltuk a részletes műszaki szakvéleményt. Még azt is mérlegeltük lenne-e Csongrád megyében olyan speciális adottságú ingatlan, ahol elhelyezhetnénk őket. A belügyminiszter úrnak is írtam levelet, segítségét kérve. A nevében küldött válasz azonban teljesen megdöbbentett. A BM szerint a Népjóléti Minisztérium nem támogatta kiemelten ezt a kérést. Ugyanakkor a birtokunkban van egy dokumentum, amelyben – igaz, 19. sorszámmal – halaszthatatlannak és támogatásra jogosultnak minősítették a kútvölgyi otthont.

N. R. J.

Az intézmény – kívül és belül is – felújításra szorul. (Fotó: Enyedi Zoltán)

Kire omlik „Kútvölgy”?

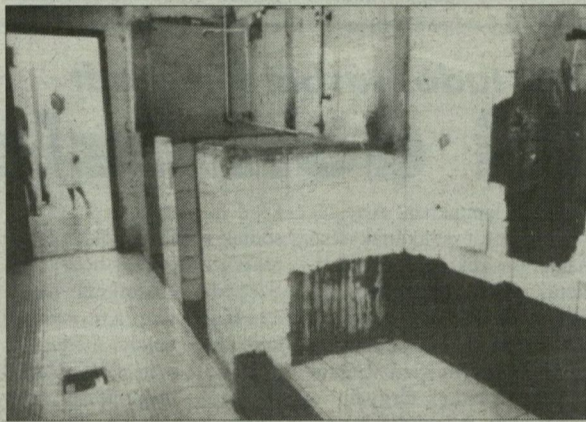

Fritz Péter, Rózsa Edit és Gombos András érdeklődve szemléltek a centrifuga alatt megsüllyedt aljzatot. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Tragikus emberi sorsokat látva többnyire önkéntelenül elborzadunk az élet igazságtalanságán. Ha pedig ehhez még az egészségesek által lényegében felszámolható életveszély is társul, a döbbenet első perceit szükségszerűen felváltja a tenniakarás kényszere. Ennek a csodálatos megnyilvánulásnak lehettünk tanúi, amikor a hőmérsékletvadász helyi önkormányzat által működtetett, de regionális feladatokat ellátó kútvölgyi szociális otthonba látogatott: Rózsa Edit (SZDSZ), Fritz Péter (MSZP), valamint Gombos András (SZDSZ, a Csongrád megyei önkormányzat tagja) országgyűlési képviselő.

Vásárhelyről Orosháza irányába haladva, az országúttól nem messze – de a lakott területhez sem túl közel – ideális környezetben, egy park közepén, három épületben él az a 102 ember, akinek biztonságos ellátása, ápolása mára kritikusvá vált. A köffallal körbevett otthon látványa kissé riasztó hat az első alkalommal odaérkezésre, de az intézmény funkcióját ismerő ez nem lep meg. A Kútvölgyi Szakosztott Szociális Otthonban ugyanis a halmozottan fogyatékosok zöme szellemileg is sérült. Az intézmény vezetői azonban az országgyűlési képviselőket nyitott kapuval várták. És nagyon várták. Nem csoda, hiszen katasztrófahelyzet árnyékában dolgozni és főként felelni az önmagukat ellátni képtelen ápoltakért, komoly lelki terhet jelent. Különösen, hogy tudják: az intézményt működtető vásárhelyi önkormányzatnak még a legfontosabb veszélyelhárítás is gyakorlatilag megoldhatatlan anyagi gondot okoz. Emellett attól sem remélhető lényeges változás, hogy dr. Rapcsák András, a város országgyűlési képviselő polgármestere – az elutasított címzett támogatási kérelmek után – a megyei önkormányzatnak is felajánlotta az intézményt.

Az otthonba elsőként érkező Rózsa Editet az árnyas fák alatt pihenő, rajzolgató gondozottak – a rájuk jellemző – közvetlen kedvességgel rögtön kérdésekkel ostromolták.

Az átmedvesedett fal „ledúrja” a csempéket is. (Fotó: Enyedi Zoltán)

A támogató minisztérium

● Munkatársunktól

Dr. Pankucsi Márta, a Népjóléti Minisztérium szóvivője: – Itt, Szegeden – Rózsa Edit képviselőnőtől – értesültem a Kútvölgyi Szakosztott Szociális Otthon tényleges gondjairól. Tudomásom van viszont arról, hogy a város – a legszükségesebb munkák elvégzése érdekében – ismét pályázatot nyújtott be. Abban pedig biztos vagyok, hogy a minisztérium szakértői, a bíráló bizottság tagjai nagy körültekintéssel járnak el az ilyen esetekben. Alapvető célunk elvárni, hogy a szociális intézmények ne kerül-

– Ki vagy? Hozzánk jöttél? Milyen színű a kocsid?

– Egy vendég vagyok, aki látni szeretné, hogyan éltek. Az autóm pedig olyan színű, mint a csík a pólódon – válaszolta a képviselő, az arcán átsuhanó mély együttérzéssel. Mert ezen látvány feltétlenül megrázó élményt nyújt a falon kívüli élethez szokottaknak. És ez alól nem volt kivétel Gombos András, illetve Fritz Péter sem.

A látogatók – az önkormányzat képviselőjében jelenlévő Kádár Jánosné, népjóléti és Csáki Imre műszaki irodavezető, valamint Molnár Viktória otthonigazgató, továbbá Ádám Varga Edit gazdasági vezető kíséretében – ennek ellenére végigjárták az intézmény minden részét, hogy saját szemükkel is meggyőző-

jenek olyan állapotba, amely már a működésüket veszélyezteti. Sajnos azonban tudnunk kell: Magyarországon nagyon sok szociális és egészségügyi intézmény működik műszakilag igen leromlott épületekben. Így történhetett meg, hogy a korábbi pályázati keretből Vásárhely nem kapott segítséget. Azt viszont megígérem, hogy felhívom a figyelmet a minisztériumban erre a szomorú helyzetre, és mivel ügyis bent van az újabb kérelem, alaposan megvizsgálják azt, és remélhetőleg még is kapják a legszükségesebb támogatást.

hessenek az ottani tarthatatlan állapotokról. Eközben természetesen kérdések sora társult a látottakhoz. Ennek kapcsán kiderült: a századfordulón épült – akkor tődőszanatóriumként funkcionált – házak a csatornázottság hiánya miatt mára megroggyantak.

– Az önkormányzatnak csupán a legégetőbb gondok elhárítására futotta eddig – mondta Csáki Imre. – Az elmúlt öt év alatt a beázások elkerülése érdekében felújítottuk a tetőket, a ereszcsonnákat, az aládúcolt ebédülő falát újja kellett építeni és részben fűtés-korszerűsítésre is sor került. A rekonstrukciós felújításra azonban a városnak nincs többszáz milliója.

– Repedezettek a szobák, a folyosók falai – mutatott rá a néhány hetes friss festés alól

is kilátszó rendellenességekre az igazgatónő. – Félt, hogy különösen időjárás front esetén, amikor némelyik ápolat ingerültebb a megszokottnál, nekilöki valamelyik társát a sérült falnak. Ennek esetleges következményét még kimondani is rettenetes.

– A mosoda dolgozói is a szerencsének köszönhetik, hogy baleset nélkül megúszták azokat a perceket, amikor a hatalmas, éppen működő ipari centrifuga alatt egyszer csak beszakadt az aljzat, és miközben bugyogott fel az iszap, a gép „megindult” kifelé a helyiségből. Azóta óriási gondot okoz – az itt fokozott mennyiségben keletkező – szennyes ágy- és ruhanemű mosatása, nem beszélve a matracok tisztításáról – egészítette ki az elhangzottakat a népjóléti iroda vezetője.

A képviselők pedig a döbbenettől szinte megszólalni sem tudtak, különösen amikor meglepetésként az egyik lakóépület tisztálkodó, illetve mellékhelyiségét. A szűk fürdőszobáján ugyanis lehetetlen tolokocsival betolni a mozgásképtelen lakókat. Ezért lemosdatásuk érdekében téliidőben a súlyosan fogyatékosok épületébe kell vinni őket. Amikor Rózsa Edit szinte elborzadva nézett szét a málló vakolatú, csempehiányos fürdőszobában, azonnal azt kezdte latolgatni, vajon honnan, kitől tudnának segítséget kérni annak érdekében, hogy emberhez méltóvá lehessen változtatni a helyiséget.

– Nem lenne tartós a csempék pótlása – reagált felvetésére Fritz Péter. – Itt komolyabb beavatkozás kell, hiszen az eliszaposodott talaj következtében is nedvesek a falak és nem megfelelő a szellőzés sem.

Gombos András ezzel összhangban, és tapasztalva, hogy a lakószobák zöme is mintegy 2 méter magasan vires-dohos, egyetértett képviselőtársaival abban, hogy a lépcsőhátrányok leküzdése érdekében a jövőben jobban kell egymással kommunikálni az országgyűlési képviselőknek, de a bajba jutott intézmények vezetőinek is jó előre és nem a végveszélykor, jelezniük kell a problémákat. Egy vis maior pályázattal ugyanis legfeljebb részleges megoldás várható.

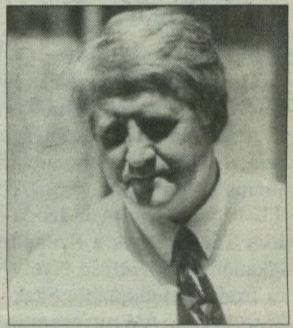
N. Rác Judit

● Képviselői vélemények

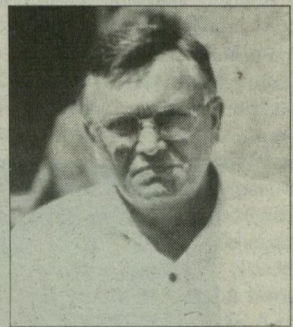
Kell a lobby!

Rózsa Edit: – Ezen intézmény gondjait tekintve is, a 24. órában vagyunk. Ezért fontos kimondani: sehol sem kellene megvárni, hogy idáig fajuljon a helyzet. Jó lenne időben jelezni a problémákat, éppen a tagadhatatlanul létező felelősségtudattól indítva. E konkrét ügyben pedig szeretném, ha politikai versengéstől mentesen, közösen lépne fel az életveszély elhárítása, az itt élők emberi méltóságának őrzése érdekében. Én ehhez az összes lehetséges fórum és természetesen az illetékes minisztériumok segítségét is igénybe veszem.

Fritz Péter: – Ez az otthon térségi feladatot lát el, ezért teljesen természetes, hogy összefognak az országgyűlési képviselők. De mindenképpen fontosnak tartanám, hogy a helyi, jóerős emberek is csatlakozzanak hozzánk. Én az építészetben járatos vállalatokkal, cégekkel is megpróbálom felmérni miként lehetne a legkedvezőbben megoldani a sürgős feladatokat. Azal természetesen egyetértetek, hogy a nagy munkák központi segítség nélkül elképzelhetetlenek, ezért mindenképpen támogatni fogom a szükséges pénzforszást előteremtésére irányuló törekvéseket.

Gombos András: – Az kétségtelenül látszik, hogy a város egy romhalmazt örökölt, és a bajok megszüntetéséhez nélkülözhetetlen az összefogás. Ugyanakkor tudjuk: rengeteg pénz kellene ebben az országban, és a pályázatok elbírálóinak természetesen rangsorolni kell a kéréseket. Ők pedig nyilvánvalóan a leírt és hallott információk alapján döntenek. Ebben segíthetünk mi. Ha pedig a megye országgyűlési képviselői összefognak – a Parlamentben is – egy jó célért, megszűnik a pártokhoz tartozás jelentősége, az hogy ki melyik frakcióban ül.

(Fotó: Miskolczi Róbert)